

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/403
Toplantı Tarihi/Sayısı : 22.8.2024/44
Karar Numarası : 2024/836
Başvuran : Ç. Ç.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, çocuğunun muayenesi için gittiği hastanede doktorun tesettürlü olması sebebiyle kendisine ön yargılı davrandığı iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 31/1/2024 tarihinde Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde 2 aylık oğlunun kalça ultrasonunu çekirmek için pediatri doktorundan randevu aldığını, randevu için muayenehaneye girdiğinde dış görünüşünden dolayı doktorun memnuniyetsiz bir yüz ifadesi takındığını, çocuğunun topuk kanının alınmadığını söylemesi üzerine ultrason çekilmesi için sekreterliğe yönlendirildiğini ve kendisine 20 gün sonrası için randevu verildiğini, aynı gün içerisinde Hastanenin sosyal hizmetler görevlisi tarafından arandığını, bu kişinin kendisine çocuğunun topuk kanını aldırılmama ve aşı yaptırmama nedenlerini sorduğunu, eşinin telefonda bu kişi ile görüşerek bu uygulamaları doğru bulmadıklarını söylediğini, bir gün sonrasında ise randevunun 9/2/2024 tarihine ve saat 15.00'a çekildiğinin kendisine bildirildiğini, randevudan iki saat önce Hastanede olduğunu ancak sekreterlikten kendisine böyle bir randevunun bulunmadığını söylendiğini, sonrasında ise ultrasonun çekildiğini, bu sırada Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında görevli bir kişinin kendisini arayarak çocuklarına bakmak için evlerine geldiklerini söylediğini, evde olmamaları sebebiyle sonraki hafta tekrar evlerine gelen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilileri ile gerçekleştirilen görüşmede herhangi bir sorun bulunmadığının belirtildiğini, çocuğunun sağlık işlemleri ile ilgili bir aksama bulunmadığını, düzenli olarak gerekli tetkiklerin yapıldığını, bahsi geçen doktorun, çocuğunun bakımıyla ilgili şikayetini tesettürlü olması sebebiyle yaptığını iddia etmekte ve mağduriyetinin giderilerek zararının tazmin edilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

“(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

4. 6701 sayılı Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ...”

5. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

6. 6701 sayılı Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesi şöyledir:

“(1) Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön İncelemenin Yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

“Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.”

8. Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularda ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve

kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Bununla birlikte başvuru; başvuranın çocuğunun muayenesi için gittiğı Ankara Bilkent Şehir Hastanesindeki doktorun başvuranın tesettürlü olması sebebiyle ön yargılı davranışlarda bulunduğu iddiasına ilişkindir.

12. 6701 sayılı Kanun'da cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

13. Öte yandan, ilgililerin Kuruma başvurmadan önce, 6701 sayılı Kanun'a aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep etmesi gerekmekte olup bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilmekte; Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması halinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediğine ilişkin ispat yükü karşı tarafa aittir. Mevcut başvuruda ise, başvuruya konu iddialara ilişkin ispat yükünü karşı tarafa geçirecek ölçüde kuvvetli emare ve karine oluşturan olguların varlığının ortaya konulamaması, uygulamanın düzeltilmesi için muhatap taraftan talepte bulunulduğuna ilişkin herhangi bir bilgi/belge ile başvuru konusu iddiaları destekleyen bilgi/belgelerin Kuruma sunulmaması nedeniyle başvuru şartlarının yerine getirilmediğı değerlendirilmiştir.

14. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, başvuranın iddiasını destekleyen emare ve karine oluşturan olguların varlığının ortaya konulmaması, uygulamanın düzeltilmesi için muhatap taraftan talepte bulunulduğuna ilişkin herhangi bir bilgi/belge ile iddiaları destekleyen bilgi ve belgelerin Kuruma sunulmaması nedeniyle sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu, zarar tazmini talebi için ise yargı yoluna başvurulabileceğı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

22/8/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye